Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка

“Народе мій, до тебе я ще верну
І в смерті повернуся до життя…”

(До 85-річчя від дня народження Василя Стуса)

2023

Віртуальну виставку
підготувала
бібліотекар ч/з № 1
Алла Любарець
Кількість джерел : 32

Василь Стус належить до когорти найгеніальніших поетів минулого сторіччя. Однак, окрім цього, він був також і Людиною з великої літери: відважним борцем за свободу і правду рідного краю. Звертаючись до загальнолюдських гуманістичних цінностей, Василь Стус намагався піднести самосвідомість і гідність власного народу.

Василь Стус – поет-«шістдесятник», дисидент і політв'язень, приналежний до «космічної ери» в літературі. Не зважаючи на часи першої подорожі людини в космос, він все ж вибрав своєю зброєю слово. Мабуть тому, що за гучними гаслами, що їх висловлювали прихильники тоталітаризму, ховався геноцид українського народу, української культури.

Стус майже все життя поневірявся у тюрмах і помер, коли його кандидатуру саме розглядав Нобелівський комітет. Існує думка, що саме номінація на всесвітньо відому премію стала причиною загадкової смерті Стуса: радянська влада не могла дозволити дисиденту прославитися на весь світ. Десять років з життя поета минули на засланні в таборах, де він мужньо відбував термін ув'язнення.

Важливо зазначити: не зважаючи на всю несправедливість в ставленні до поета, він не полишав надії на щасливе майбутнє для України, і до останнього вірив у це.

“О Боже мій, така мені печаль,
І самота моя – така, безмежна,…"

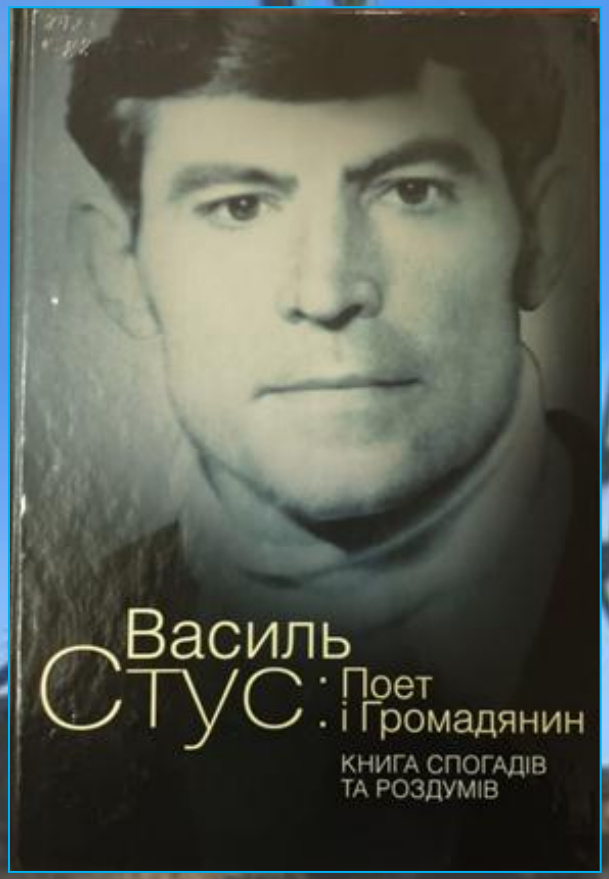

Василь Стус: Поет і Громадянин: кн. спогадів та роздумів / упоряд. Василь Овсієнко. - Київ : КЛІО, 2013. - 682, [2] с.

До цієї книжки увійшли спогади та роздуми друзів, знайомих і родичів, які вважали своїм обов'язком зберегти правдивий образ Василя Стуса для майбутніх поколінь.

Поет і Громадянин - це не дві різні його іпостасі. Це цілісна Особистість не лише національного, а вселюдського масштабу.

Стус Д. Життя і творчість Василя Стуса / Дмитро Стус. - Київ : Фотовідеосервіс, 1992. - 86 с. - (Бібліотека українця)

Основну увагу в книзі приділено дитинству та юності поета, також згадується Київський період його життя (1963-1972 і 1980 рр.) та два тюремні тури. Більша частина цієї праці присвячена біографії та основним життєвим і творчим контрпунктам.

«Минає час моїх дитячих вір.
І я себе тим часом проминаю…»

Шовкошитний В. Герої народжуються на могилах героїв : [публіцистич. повість] / Володимир Шовкошитний. - Київ : Укр. пріоритет, 2012. - 47, [1] с.

У своїй повісті автор розповідає як він із своїми товаришами повертали тіла видатних українців (В. Стуса, О. Тихого, Ю. Литвина) на Батьківщину.

«Олекса Тихий, Стус Василь, Литвин…
Ці імена – як знамена.»

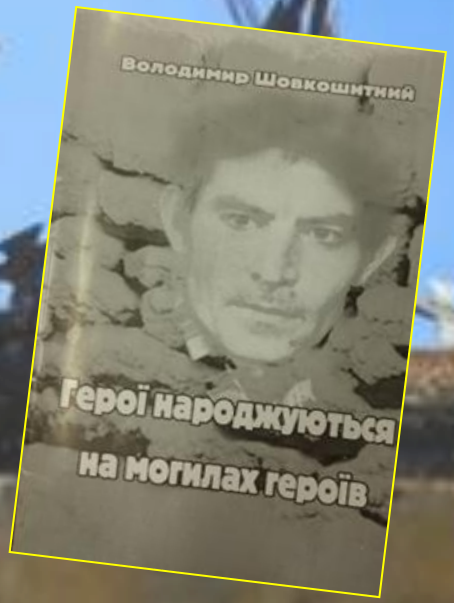

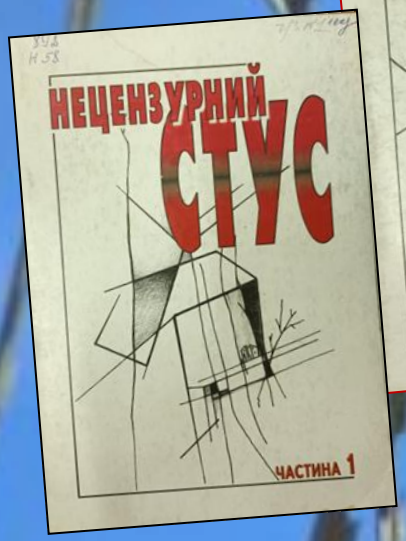

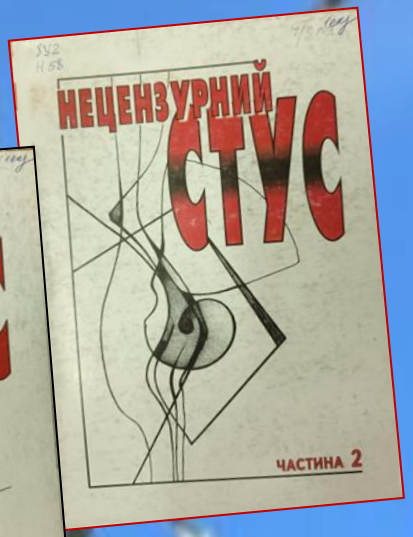

Бондаренко А. І. Час вибору. Вивчення творчості Василя Стуса в школі : посібник / А. І. Бондаренко, Ю. І. Бондаренко. - Київ : Академія, 2003. - 229, [2] с. - (Відкритий урок)

Матеріал побудований з урахуванням змісту програм з української літератури для загальноосвітніх шкіл. Містить повне поурочне планування теми "Життя і творчість В. Стуса".

Нецензурний Стус : [кн. у 2-х ч.] / [упоряд. Б. Підгірного]. – Тернопіль : Підруч. & посіб., 2002 - 2003.

Ч. 1 - 2002. - 335 с.

Ч. 2. - 2003. - 317, [1] с.

Стус В. Поезія : посіб. для 11 кл. / В. Стус. - Харків : Ранок, 2000. - 61, [1] с. - (Літературна крамниця).

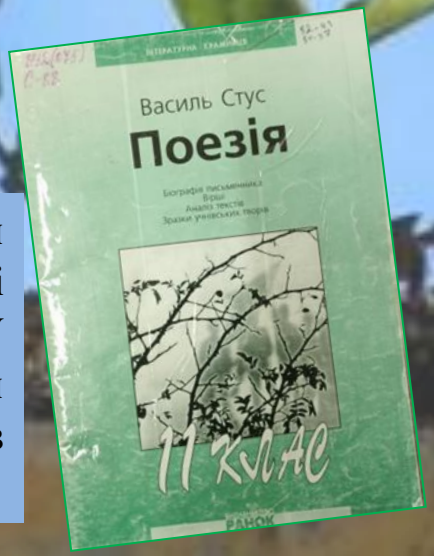

У книзі зібрано спогади широкого кола людей, які найкраще знали Василя Стуса. У цих спогадах вимальовується образ поета, громадянина, образ національного героя.

Посібник містить матеріал, необхідний для вивчення творчості В. Стуса в школі: тексти віршів; аналіз творчого методу поета, проблематика його поезій; відомості про час та умови існування, в яких творив Стус.

Сто великих українців / [кол. авт.: Н. В. Астапенко та ін.]. - Київ : Арій, 2011. - 495 с. - (Сто великих)

До книги увійшло 100 коротких біографічних нарисів, історичних портретів видатних наших земляків: мислителів, письменників, учених, митців, громадських, релігійних, політичних діячів, чиїми зусиллями впродовж віків творилася українська культура, формувався світогляд української нації.

«… Лиш мати – вміє жити,
Аби світитися, немов зоря.»

Сто найвідоміших українців / [авт. ст.: М. Гнатюк та ін.]. - Київ : Орфей, 2002. - 576, [4] с.

Сто портретів видатних представників українського народу - це долі ста непересічних постатей, які присвятили себе боротьбі і розбудові української держави, ратним подвигам і політичній діяльності, створенню художніх шедеврів, унікальних літературних творів і чудес техніки.

«А в цьому полі, ситьому, як льон,
Судилося тобі самому бути,… »

Жулинський М. Українська література. Творці і твори : учням, абітурієнтам, студентам, учителям / М. Жулинський. - Київ : Либідь, 2011. - 1150 с.

Героями нарисів-есеїв є як широко-, так і маловідомі українські митці, автор творить цілісний портрет національної літератури XIX - XX ст. Провідна ідея книжки: змагання за збереження цілісності української культури, за збереження і розвиток української мови, а отже - української нації. Важливим складником цієї своєрідної антології є художні тексти.

«…жити – то не є долання меж, а навикання і самособою - наповнення.»

Жулинський М. Слово і доля : навч. посіб. / М. Жулинський. - Київ : А.С.К., 2002. - 640 с.

У книзі проаналізовано творчість яскравих українських письменників - від Григорія Сковороди до Василя Стуса, що дає можливість простежити важкий і довгий шлях національного образного слова кількох віків. В статтях розглянуто особливості літературного процесу двох останніх століть.

***«Доле моя!
Чом болиш ти затято і б'єшся?»***

Ткачук М. Українська література XX століття : монографія / Микола Ткачук. - Тернопіль : Медобори, 2014. - 607 с.

Досліджено художню своєрідність українського письменства XX століття у портретах і розвідках. Простежено головні закономірності літературного процесу, висвітлено естетичні шукання митців слова, їхнє новаторство, стильове розмаїття, інтертекстуальне поле творів митців, місце їх в світовому письменстві.

Жулинський М. Нація. Культура. Література : нац.-культ. міфи та ідейн.-естет. пошуки укр. літ. / М. Жулинський. - Київ : Наук. думка, 2010. - 556, [1] с.

У збірнику статей представлено роздуми автора над національно-культурними міфами та реаліями українського суспільства, розкрито ідейно-естетичні пошуки української літератури.

Сверстюк Є. Блудні сини України / Є. Сверстюк. - Київ : Знання України, 1993. - 243, [12] с. : фот.

Збірка есеїв, літературно-критичних статей і виступів автора, присвячена відродженню духовності й морально-етичним проблемам.

«І не скорить тебе душителям Сибірами і Соловками.»

Стебельська А. Родина і Україна : ст., вірші, спогади / А. Стебельська. - Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2009. - 358 с.

У книжці вміщено вибрані літературознавчі, критичні і мистецтвознавчі статті, вірші й спогади автора про відомих українців.

«Ступай – майбутньому назустріч, і хай хода твоя легка легкою буде.»

Іванова І. Б. Українська література : навч. посіб. / І. Б. Іванова, С. В. Клімова. - Харків : Стеценко І. І., 2010. - 287 с.

Навчальне видання складено відповідно до програми вступних іспитів з дисципліни «Українська література» для вищих навчальних закладів, також воно відповідає змісту програми для середніх загальноосвітніх шкіл з дисципліни «Українська література».

Соловей Е. С. Українська філософська лірика : [навч. посіб. для спецкурсу] / Е. С. Соловей. - Київ : Юніверс, 1999.

Посібник висвітлює комплекс теоретичних та історико-літературних проблем, пов'язаних з явищем філософської лірики. Систематичний розгляд української філософсько-поетичної традиції дає змогу з'ясувати її національні особливості. Найбільшу увагу приділено українській філософській ліриці XX століття : В. Свідзинський, М. Зеров, М. Бажан, В. Стус та ін.).

Білоус П. Давнє і недавнє : ст. про укр. літ. / П. Білоус. - Житомир : Євенок О. О., 2019. - 384 с.

Пропонований збірник літературознавчих студій - це багаторічне дослідження автора про українську літературу.

«Що тебе клясти, моя недоле?
Не клену. Не кляв. Не проклену.»

Жулинський М. Із забуття - в безсмертя. (Сторінки призабутої спадщини) / М. Жулинський. - Київ : Дніпро, 1990. - 446, [1] с.

Книжку складають літературні портрети і добірки з творчої спадщини українських письменників, яких через ідеологічне свавілля було викреслено з національного культурного життя або й розстріляно, репресовано.

«Боже, молю одного:
Дай волю моїй Україні!»

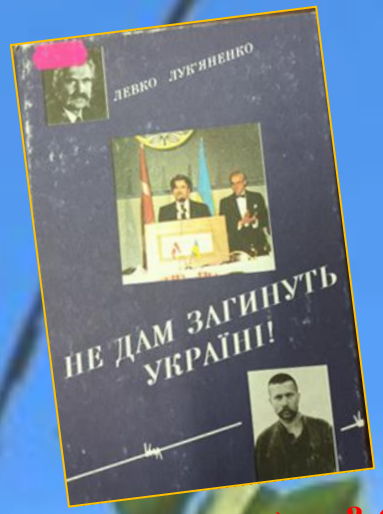

Лук'яненко Л. Не дам загинуть Україні! / Л. Лук'яненко. - Київ : Софія, 1994. - 510 с.

У книзі вміщено роздуми, інтерв'ю, листи про відомих українських державних і політичних діячів, зокрема, Василя Стуса.

«О що то – єдність душ? О що то щирість?
Довіра? Приязнь? Що то є любов?...»

Славутич Я. Меч і перо : вибр. дослідж., ст. та огляди / Яр Славутич. - Київ : Дніпро, 1992. - 413 с.

До збірника увійшли літературознавчі праці автора : про образ Гетьмана П. Сагайдачного в літературі, про поезію І. Мазепи, про класиків української літератури: Г. Сковороду, Т. Шевченка, І. Франка, а також про письменників, імена яких були вилучені з літератури: Б. Лепкого, Є. Маланюка, В. Стуса та ін.
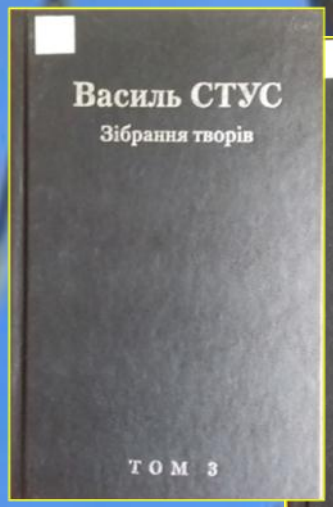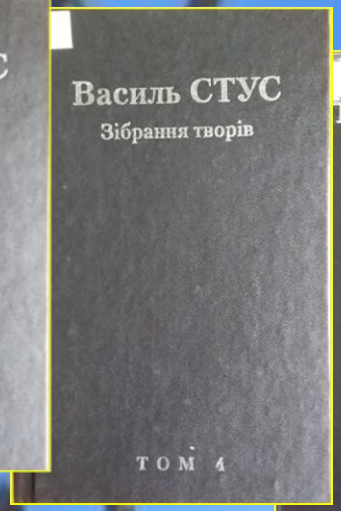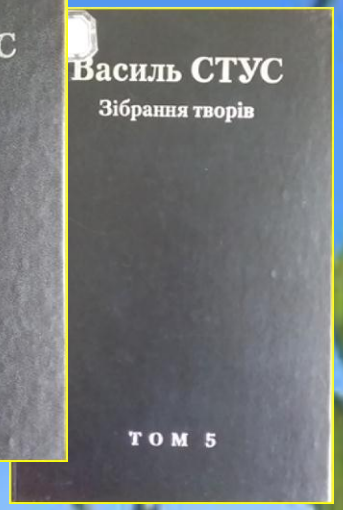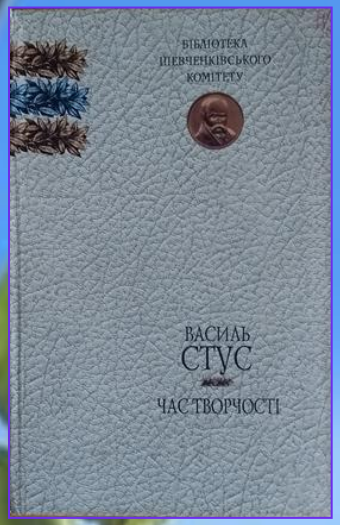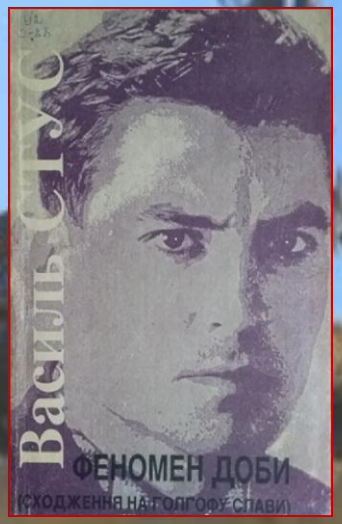
Твори Василя Стуса у фондах Бібліотеки Житомирського державного університету імені Івана Франка